

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Історичний факультет

Кафедра історіографії, джерелознавства та археології

Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька

Східно-регіональний відділ Центру пам'яткознавства
НАН України та УТОПІК

Асоціація музеїв вищих навчальних закладів м. Харкова

VIII ЛУНЬОВСЬКІ ЧИТАННЯ

ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ МУЗЕЙНИХ КОЛЕКЦІЙ

30 березня 2017 р.

Харків – 2017

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Історичний факультет
Кафедра історіографії, джерелознавства та археології
Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька
Східно-регіональний відділ Центру пам'яткознавства НАН України та УТОПІК
Асоціація музеїв вищих навчальних закладів м. Харкова

ПРОГРАМА

VIII ЛУНЬОВСЬКІ ЧИТАННЯ

«ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ МУЗЕЙНИХ КОЛЕКЦІЙ»

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР

30 березня 2017 року, м. Харків

Оргкомітет

Посохов С. І. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна, голова Асоціації музеїв вищих навчальних закладів м. Харкова (**голова оргкомітету**)

Вербук Н. С. – живописець, член Харківського відділення Національної спілки художників України

Денисенко О. Й. – завідувач відділу українського та російського мистецтва XVI – поч. XX ст. Харківського художнього музею

Іващенко В. Ю. – кандидат історичних наук, доцент історичного факультету, директор Музею історії ХНУ імені В. Н. Каразіна

Куделко С. М. – кандидат історичних наук, професор історичного факультету, директор Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна

Литовченко С. Д. – кандидат історичних наук, доцент, декан історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

Луньов П. П. – історик, випускник історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

Павлова О. Г. – кандидат історичних наук, доцент історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна (**секретар оргкомітету**)

Проценко М. В. – заступник директора Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна

Шрамко І. Б. – кандидат історичних наук, доцент історичного факультету, директор Музею археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Робоча група

Гречішкіна М. В. – ст. лаборант кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Каргіна Д. О. – молодший науковий співробітник Музею археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Янкул О. М. – аспірант кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Гела О. М. – магістр кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Гнатченко Г. О. – магістр кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Зайцев С. В. – магістр кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Запара Н. В. – магістр кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Змійвська А. Г. – магістр кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Нестеренко М. С. – магістр кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна

Порядок роботи конференції

30 березня 2017 р.

- 11.30 – 12.00** **Реєстрація учасників конференції**
(ауд. П–49, 2-й поверх,
Головний корпус ХНУ імені В. Н. Каразіна, пл. Свободи, 4)
- 12.00 – 13.00** **Відкриття семінару**
(ауд. П–49, 2-й поверх)
- Пленарне засідання:**
- Привітання учасників семінару
 - Пленарна доповідь
 - Презентація видання «Письма к А. Ф. Лунёву»
 - Презентація виставки праць та листів професора Харківського університету Ф. І. Шміта та літератури про нього
- 13.15 – 14.00** **Відкриття виставки:** «Чугуїв в топографічних планах та архітектурних кресленнях Українського військового поселення першої половини XIX ст.»
(5-й поверх, історичний факультет)
- 14.00 – 14.30** **Кава-брейк**
(історичний факультет, ауд. V–56, 5-й поверх)
- 14.30 – 16.30** **Секційні засідання**
- 16.30 – 17.00** **Підведення підсумків**
(історичний факультет, ауд. V–58 ім. М. І. Костомарова)

Регламент роботи

*Виступ на пленарному засіданні – до 15 хвилин;
на секціях – до 10 хвилин;
обговорення – до 5 хвилин.*

Робочі мови семінару: українська, російська

Пленарне засідання

*Аудиторія II-49,
(2-й поверх, Головний корпус)*

Відкриття семінару

- **Посохов Сергій Іванович** – завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, професор, д-р історичних наук

Привітання учасників

- **Литовченко Сергій Дмитрович** – декан історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доцент, кандидат історичних наук
- **Луньов Петро Афанасійович** – історик

Доповідь

- **Легейда Алла Володимирівна** *(науковий співробітник Харківської філії національного науково-дослідного реставраційного центру України)*
Реставрація музейних предметів з колекцій Східного регіону України

Презентація видання

- Письма к А. Ф. Лунёву. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 320 с. (Серія «Джерелознавчі зошити»: Тетрадь 7). *(О. Г. Павлова, доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна).*

Презентація виставки

- праць та листів (з фондів ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна) до 140-річчя від дня народження професора Харківського університету, мистецтвознавця Федора Івановича Шміта та літератури про нього. *(І. І. Кононенко, зав. сектору «Відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів» ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна)*

Проблеми консервації, реставрації, відновлення музейних пам'яток та вдосконалення нормативно-правової бази їх збереження

*Музей історії ХНУ імені В. Н. Каразіна
(2-й поверх, Головний корпус)*

Голова: Іващенко Вікторія Юріївна, канд. іст. наук, доц.

Секретар: Півень Вікторія Олександрівна

- **Бабенко Володимир Володимирович** (науковий співробітник),
Подорожний В'ячеслав Іванович (заступник завідувача відділу),
Тімов Олексій Олександрович (провідний інженер-технолог)
(Державна архівна служба України, Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії, м. Харків).
Проблемні питання щодо збереження комплексної інформації про культурні цінності та відновлення її із заданою якістю.
- **Болбас Олександр Миколайович** (завідувач відділу),
Виноградова Ольга Євгеніївна (провідний інженер із стандартизації),
Власовська Тетяна Григорівна (молодший науковий співробітник)
(Державна архівна служба України, Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії, м. Харків).
Перспективи застосування документів страхового фонду документації України для відновлення втрачених музейних пам'яток.
- **Бучаста Світлана Іванівна** (директор КЗ
«Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна», м. Чугуїв).
Виставка копій в музеї: проблеми і можливості. Із досвіду роботи
Художньо-меморіального музею І. Ю. Рєпіна.
- **Каплієнко Владислав Сергійович** (бакалавр ХНУ імені В. Н. Каразіна).
Первинна консервація слабообпаленої кераміки у польових
і прикамеральних умовах.
- **Красиков Михайло Михайлович** (кандидат філологічних наук,
директор Харківського відділення Українського етнологічного центру
ІМФЕ НАН України, доцент кафедри етики, естетики та історії культури
НТУ «ХПІ», директор Етнографічного музею «Слобожанські скарби»
ім. Г. Хоткевича НТУ «ХПІ»)).
Реставрування по-харківськи.

- **Крупа Тетяна Миколаївна** (*реставратор архівно-бібліотечних фондів ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна*).
Волонтаризм як явище в питаннях реставраційної практики.
- **Кукса Надія Василівна** (*завідуюча відділу «Суботівський історичний музей», Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»*).
Реставраційно-відновлювальні заходи на замчищі Хмельницьких у Суботові в середині XX – на початку XXI ст.
- **Півень Вікторія Олександрівна** (*науковий співробітник Музею історії ХНУ*).
Відновлення зображень з плівкових негативів та негативів на склі (з досвіду роботи Музею історії ХНУ імені В. Н. Каразіна).
- **Самойленко Любов Григорівна** (*завідуюча Археологічного музею Київського національного університету імені Тараса Шевченка*).
Сучасна нормативно-правова база збереження об'єктів культурної спадщини в музеях вищих навчальних закладів України.
- **Степанова Марія Львівна** (*завідуюча науково-технічним та реставраційним відділом Миколаївського обласного краєзнавчого музею*).
До питання про створення та діяльність науково-технічного і реставраційного відділу Миколаївського обласного краєзнавчого музею (1990–2016).
- **Фененко Андрій Олегович** (*вчений секретар Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, аспірант Харківської державної академії культури*).
Формування законодавчих основ електронного обліку музейних фондів в Україні.

Внесок музеєзнавців та музейних закладів в організацію збереження історико-культурної спадщини

*Аудиторія V–58 ім. М. І. Костомарова
(5-й поверх, Головний корпус)*

Голова: Павлова Ольга Григорівна, канд. іст. наук, доц.

Секретар: Іваненко Ірина Юріївна

- **Алексєєнко Анна Олександрівна** (*начальник відділу використання інформації документів ЦДНТА України, м. Харків*).
Національний архівний фонд України на непідконтрольних територіях: проблеми збереження науково-технічної документації історико-культурного значення.
- **Безрукова Тетяна Миколаївна** (*керівник гуртка РЦДЮТ Харківської районної ради, смт. Буди*).
Діти – учасники пам'яткоохоронної діяльності (на прикладі роботи клубу «Краєзнавець» РЦДЮТ Харківської районної ради).
- **Блохін Віктор Миколайович** (*старший викладач кафедри історії і педагогіки Білоруської державної сільськогосподарської академії, м. Мінськ*).
Роль тактильних музеїв у збереженні і популяризації культурної спадщини.
- **Бондаренко Станіслав Костянтинович** (*науковий співробітник Ізюмського краєзнавчого музею імені М. В. Сибільова*).
Історична забудова міста Ізюм як пам'ятка історії громадянської архітектури повітових міст України XIX – початку XX ст.
- **Денисенко Ольга Йосипівна** (*завідуюча відділу українського та російського мистецтва XVI – поч. XX ст. Харківського художнього музею*).
Культурно-мистецька акція «Шляхами Васильківського: погляд через століття» в контексті збереження пам'яток сакральної архітектури.
- **Жадан Оксана Євгеніївна** (*старший науковий співробітник Пархомівського художнього музею імені П. Ф. Луньова*).
Роль Пархомівського художнього музею ім. П. Ф. Луньова у збереженні історико-культурної спадщини.
- **Іваненко Ірина Юріївна** (*молодший науковий співробітник Музею історії ХНУ імені В. Н. Каразіна*).
Проблеми збереження фондів вузівських музеїв
(з досвіду роботи Музею історії ХНУ імені В. Н. Каразіна).

- **Ликова Оксана Григорівна** (*науковий співробітник відділу сучасної художньої кераміки Національного музею-заповідника українського гончарства, смт. Опішня*). Роль музею у збереженні й дослідженні гончарної спадщини України.
- **Маслов Дмитро Віталійович** (*провідний інженер-програміст КЗ «Рівненський обласний краєзнавчий музей»*). Збереження колекцій автентичного одягу шляхом оцифрування.
- **Павлова Ольга Григорівна** (*кандидат історичних наук, доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В. Н. Каразіна*). Внесок А. Ф. Луньова у збереження історико-культурної спадщини.
- **Парацій Володимир Михайлович** (*завідувач науково-дослідного та культурно-освітнього відділу Державного історико-архітектурного заповідника у м. Березжани*). Музей у навчальному процесі: з досвіду пам'яткоохоронної та організаційно-освітньої діяльності Йосифа Сліпого.
- **Селищева Ірина Іванівна** (*кандидат мистецтвознавчих наук, доцент Харківського національного університету будівництва та архітектури*). Творчість архітектора С. П. Тимошенка: до проблеми збереження архітектурної спадщини
- **Федусь Дар'я Михайлівна** (*аспірант Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*). Роль П. М. Добровольського у розвитку музейної справи на Чернігівщині.
- **Чечель Жанна Анатоліївна** (*старший науковий співробітник відділу етнографії гончарства Національного музею-заповідника українського гончарства, смт. Опішня*). Керамологічні архіви Юрія Лащука та їх роль в організації збереження історико-культурної спадщини.
- **Чібісова Наталія Григорівна** (*доцент кафедри філософії і гуманітарних дисциплін*),
Лебедин Микита Сергійович (*студент 2 курсу факультету «Референт перекладач», куратор загону екскурсиводів від студентського комітету (Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»*). Роль громадських організацій у збереженні і трансляції історико-культурної спадщини навчального закладу.
- **Юрченко Анна Володимирівна, Полуктова Наталія** (*наукові співробітники КЗ «Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна», м. Чугуїв*). Вічний пошук компромісу між «Продемонструвати» та «Зберегти» (до питання про використання музейних предметів в ході інтерактивних занять).

Музейні колекції: проблеми збереження та репрезентації

*Музей археології ХНУ імені В. Н. Каразіна
(1-й поверх, Головний корпус)*

Голова: Сошнікова Ольга Миколаївна, канд. філософ. наук

Секретар: Вовк Ольга Ігорівна, канд. іст. наук

- **Бистріченко Ганна Валентинівна** (*завідувач навчальної лабораторії з вивчення та збереження історико-культурної спадщини України НТУ «ХПІ»*).
Співробітництво вчених НТУ «ХПІ» з вузами Харкова у першій половині ХХ ст. (на матеріалах Музею історії НТУ «ХПІ»).
- **Вовк Ольга Ігорівна** (*кандидат історичних наук, заступник директора Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна*).
Колекція «Харківський університет у філателії» з фондів Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька.
- **Каргіна Дарина Олександрівна** (*молодший науковий співробітник Музею археології ХНУ імені В. Н. Каразіна*).
Доля єгипетської колекції із подарунку Хедева Харківському університету.
- **Куделко Сергій Михайлович** (*професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології, директор Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна*).
Сучасна музейна експозиція: проблема історизму.
- **Кулік Олександр Олександрович** (*старший лаборант Музею археології ХНУ імені В. Н. Каразіна*).
Репрезентація історико-культурної спадщини минулого на прикладі проведення екскурсії в Музеї археології ХНУ імені В. Н. Каразіна.
- **Куцир Тетяна Василівна** (*молодший науковий співробітник Інституту народознавства НАН України, м. Львів*).
Опільська вишивка у збірці Ольги Бачинської Національного музею у Львові.
- **Литовко Тетяна Юріївна** (*завідуюча відділу декоративно-ужиткового мистецтва Харківського художнього музею*).
Твори східного мистецтва в колекції Пархомівського художнього музею імені А. Ф. Луньова. До питання формування колекції та атрибуції.

- **Нікольченко Юзеф Мойсейович** (доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності Маріупольського державного університету).
Унікальні документи серед зібрань Маріупольського краєзнавчого музею.
- **Павлів Олег Васильович** (магістр соціології,
Товариство «Опір Західної України» в Празі, Чеська Республіка.
З нагоди відкриття меморіальної дошки директору Аматорського драматичного гуртка ім. І. Я. Франка Андрію Штеню в Долині (Документально-польове дослідження).
- **Проценко Михайло Володимирович** (заступник директора
Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна).
Музеєфікація готелів м. Харків (до постановки проблеми).
- **Сошнікова Ольга Миколаївна** (кандидат філософських наук,
заступник директора з наукової роботи
Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова).
Фахівець-музеєзнавець: вимоги сучасності.
- **Шпорт Ганна Михайлівна** (кандидат історичних наук,
начальник відділу етнографії Центру краєзнавства
імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна).
Колекція писанок відділу етнографії Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна.

**Вищі і середні навчальні заклади та інші установи,
студенти, аспіранти, співробітники та учні яких беруть
участь у конференції**

- Археологічний музей Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- Асоціація музеїв вищих навчальних закладів Харкова
- Білоруська державна сільськогосподарська академія, м. Мінськ
- Відділ «Суботівський історичний музей» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»
- Державна архівна служба України
- Державний історико-архітектурний заповідник у м. Бережани
- Етнографічний музей «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича НТУ «ХП»
- Ізюмський краєзнавчий музей імені М. В. Сибільова
- Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України (м. Київ)
- Інститут народознавства НАН України, м. Львів
- КЗ «Рівненський обласний краєзнавчий музей»
- КЗ «Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна», м. Чугуїв
- Маріупольський державний університет
- Миколаївський обласний краєзнавчий музей
- Музей археології ХНУ імені В. Н. Каразіна
- Музей історії ХНУ імені В. Н. Каразіна
- Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії, м. Харків
- Національний історико-культурний заповідник «Чигирин»
- Національний музей-заповідник українського гончарства, смт. Опішня
- Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
- Пархомівський художній музей імені П. Ф. Луньова
- Районний центр дитячої та юнацької творчості Харківської районної ради, смт. Буди
- Товариство «Опір Західної України» в Празі (Чеська Республіка)
- Харківська державна академія культури

- Харківська філія Національного науково-дослідного реставраційного центру України
- Харківське відділення Національної спілки художників України
- Харківське відділення Українського етнологічного центру ІМФЕ НАН України
- Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»
- Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова
- Харківський національний університет будівництва та архітектури
- Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- Харківський художній музей
- Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна
- Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
- Центральний державний науково-технічний архів України, м. Харків
- Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка

«Луньовські читання» – науково-практичний семінар, який присвячений педагогу, колекціонеру, музеєзнавцю, мистецтвознавцю, краєзнавцю, заслуженому працівнику культури, засновнику і організатору Пархомівського історико-художнього музею Афанасію Федоровичу Луньову.

Адреса оргкомітету: 61022, м. Харків, пл. Свободи, 4,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Історичний факультет, ауд. V-56.

Телефон: +38 (057) 707-52-51, **факс:** +38 (057) 702-03-79

E-mail: history@karazin.ua

Макет обкладинки: Проценко М. В.

Комп'ютерне верстання: Павлова О. Г., Проценко М. В.

Відповідальна за випуск: Павлова О. Г.